

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 375/2022
31.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Николе Шијана, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 115/2019 од 15.07.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 832/21 од 03.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.05.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 115/2019 од 15.07.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 832/2021 од 03.02.2022. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, а захтев браниоца окривљене АА и у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4 115/2019 од 15.07.2021. године, окривљени АА и ББ, оглашени су кривим и то: окривљена АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које јој је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити ако окривљена у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и окривљени ББ, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ, за које му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна затвора неће извршити ако окривљени у року од три године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. На основу члана 264. став 1. и члана 261. став 2. тачка 9) ЗКП окривљени су обавезани да солидарно накнаде делимичне трошкове кривичног поступка у износу од 64.300,00 динара на име

вештачења на текући рачун Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције и судски паушал у износу од 20.000,00 динара на текући рачун Вишег суда у Новом Саду, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те је одлучено да остали трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 832/21 од 03.02.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције, браниоца окривљених АА и ББ и окривљене АА са допуном, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљене АА, адвокат Никола Шијан, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном суду, али другом већу, на поновно суђење;

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Никола Шијан, због повреда закона и члана 485. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, или да исте укине и предмет врати првостепеном суду, али другом већу, на поновно суђење.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Указујући на повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, бранилац окривљене АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да радње за које је окривљена оглашена кривом и осуђена побијаном правноснажном пресудом, не чине радње кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, већ да исте, евентуално, представљају биће прекршаја из члана 121. став 1. тачка 6) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр.116/08) и да следствено наведеном описано поступање окривљене није кривично дело, односно да је у овој кривичноправној ствари примењен закон који се није могао применити. Бранилац у захтеву, даље, наводи да у радњама окривљене нема противправности, јер је она поступала у складу са одредбом члана 6. став 3. тада важећег Закона о јавним набавкама, којим је било прописано да се на набавку услуга наведених у Анексу IV, а између осталог и на услуге регрутовања кадрова, примењују одредбе тог законика, којима се уређују јавне набавке мале вредности, па како услуге студентских и омладинских задруга представљају услуге регрутовања кадрова, то је предметна набавка морала бити спроведена као набавка мале вредности. Поред изнетог, бранилац указује и то да је за постојање кривичног

дела злоупотреба службеног положаја потребно, не само да је себи или другом физичком или правном лицу прибављена каква корист, већ и да је извршењем кривичног дела, приликом омогућавања повољнијег положаја одређеном лицу, то учињено противно интересима службе, а у конкретном случају није дошло до прибављања било какве користи окривљеној или другом лицу, нити је окривљена поступала противно интересима службе, јер је предметни посао извршен у целости, по најповољнијој цени и без икаквих недостатака и примедби.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 359. став 1. КЗ („Сл. гласник РС“, бр.72/09), прописано је да ће се службено или одговорно лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казнити затвором од шест месеци до пет година.

Врховни касациони суд налази да, супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА, чињенични опис кривичног дела дат у изреци првостепене пресуде садржи сва законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења која се састоји у искоришћавању свог службеног положаја и овлашћења од стране окривљене као службеног лица – директора ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад, на начин описан у изреци пресуде, као и последицу кривичног дела која се огледа у прибављању користи ОЗ „Корал Унион“ у виду омогућавања обављања уговорених послова без спроведеног поступка јавне набавке у отвореном поступку, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљене који обухвата и свест о забрањености дела.

Стога се у конкретном случају не ради о прекршају из члана 121. став 1. тачка 6. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр.116/2008), којим је било прописано да ће се новчаном казном од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара, казнити за прекршај наручилац ако закључи уговор о јавној набавци без претходно спроведеног поступка прописаног тим законом (члан 20), како се то указује у захтеву браниоца окривљене, јер је за постојање овог прекршаја довољно поступање супротно одредби члана 20. Закона о јавним набавкама, без наступања последице која би била у узрочној вези са кршењем наведене норме, већ је у питању кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, с обзиром на то да је последица у виду прибављања другом какве користи у узрочној вези са поступањем окривљене супротно цитираним законским одредбама, а између осталог и одредби члана 20. Закона о јавним набавкама и Планом о јавним набавкама наведеног Јавног комуналног предузећа за 2012. годину, а што је суштинска разлика између прекршаја и кривичног дела.

По налажењу овога суда, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљене АА да у радњама окривљене нема противправности уз истицање да је поступак јавне набавке мале вредности спроведен у складу са Анексом ИВ тада важећег Закона о

јавним набавкама који је прописивао изузетак од обавезе спровођења поступка јавне набавке велике вредности (отворени поступак) у случају када се ради о набавци услуге регрутовања кадрова. Ово из разлога, јер су нижестепени судови на основу тендерске документације утврдили да се у конкретном случају није радило о набавци услуге регрутовања кадрова, нити је то било наведено у самом називу набавке односно у одлуци од 09.03.2012. године којом је покренут поступак јавне набавке, имајући притом у виду и чињеницу да је уговор о јавној набавци мале вредности број 23, од 29.03.2012. године ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад, закључило са Омладинском задругом „Корал Унион“ као правним лицем, а не са задругарима као физичким лицима.

Следствено наведеном, како је окривљена предузимањем описаних радњи прибавила корист наведеној омладинској задрузи омогућивши јој да обавља уговорене послове без спроведеног поступка јавне набавке у отвореном поступку, то је, по налажењу овога суда, овакво поступање окривљене свакако у супротности са интересима службе, па се супротни наводи захтева браниоца окривљеног оцењују као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Самим тим, захтев је оцењен као неоснован и у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног ББ у захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се није могао применити, јер је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ, које у време извршења радњи које му се стављају на терет – 2012. године, није било прописано као кривично дело.

Околности изнете у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљене је истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу своје пресуде на страни 7, у другом ставу дао довољне и јасне разлоге које као правилне прихвата и овај суд, и у смислу члана 492. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

У захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног ББ, наводи и то да су нетачни наводи у нижестепеним пресудама да су од стране окривљеног употребљене фалсификоване службене исправе – упуте за рад, да је окривљени присвојио за себе износ од 1.272.553,65 динара и да је на основу фалсификованих потписа лажно приказао да је наведена сума новца која је исплаћена од стране ЈКП „Градско зеленило“, Нови Сад, исплаћена члановима Омладинске задруге „Корал Унион“, указујући да је ОЗ „Корал Унион“ чији је окривљени био директор, само посредовала у плаћању задругара који су обављали послове обезбеђења на основу усменог договора директора ЈКП „Градско зеленило“, Нови Сад и окривљеног, затим да је наведено ЈКП преко те омладинске задруге вршило исплату послова обезбеђења фирми „Ипон Секјурити“, да током поступка наводи оптужбе о постојању фалсификованих исправа

нису доказани, као и да окривљени својим поступањем није прибавио себи противправну имовинску корист, јер је целокупан износ уплаћен од стране ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад, исплаћен лицима која су била радно ангажована, због чега је евидентно да је у конкретном случају изостала последица кривичног дела.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева цени доказе изведене током поступка и износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним правноснажним пресудама, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног ББ у овом делу оценио као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић